

Lisa 5. Madratsite klassifikatsioon ja mõisted

INDIKATSIION	MADRATSILIGID	EELISED	PUUDUSED
Lihthehtloogiaga toetusmadrats			
PSJ-madrats – standardne, püsiva survejaotusega madrats ja erinevad alternatiivsed staatilised madratsid (nt geel-, helme-, õhkmadrats jms). Jagunevad liht- ja kõrgtehnoloogilisteks vahenditeks.	Lamatishaavandeid ei ole, patsient on võimeline iseseisvalt jäsemeid liigutama ja asendit vahetama. STAATILISED Standardne vahmadrats Alternatiivsed madratsid: • vahmadrats/-kate (munarest madrats) • geelmadrats/-kate • fibermadrats/-kate • õhkmadrats/-kate • vesimadrats/-kate • graanulmadrats/-kate	Lihtne hoistada ja ümber paigutada, odav	Madratsikatteid võib olla raske puhastada ja seega on need individuaalkasutuses. Vesimadrats on raske, selle säilitamine ja transport on keeruline. Õhkmadrats vajab pidevat jälgimist, et õhku ei lekiks.
Kõrgtehnoloogiline toetusmadrats			
MSJ-madrats – sisaldab rohkem ja/või mitmes kihis õhukambreid, mis läituvad ja tühjenevad õhuga, muutes patsiendi eri kehapiirkondadele avalduva surve kestust.	Patsientidele, kes on funktsionaalselt sõltuvad hooajatest; suure, sügava või mitme piirkonna lamatisega patsiendid Patsiendid, kes on funktsionaalselt sõltuvad hooajatest; suure, sügava või mitme piirkonna lamatisega patsiendid Patsiendid, kes on funktsionaalselt sõltuvad hooajatest; suure, sügava või mitme piirkonna lamatisega patsiendid	Patsiendi asendit saab vahetada 4 tunni järel. Kaalult kerge	Väga kallis ja raske, toodab kuumust, põhjustab vedelikukadu, vähendab patsiendi mobiilsust ja toodab müra. Kallis, toodab sooja, tühjenemise risk Kallis, toodab sooja ja tekitab müra, keerukas seadistada, tühjenemise risk. Ei pruugi sobida ajutveringehäire või tasakaaluhäirega patsientidele.
DÜNAMILISED			
	<i>Õhkkihistatud madrats</i> – see õhk keerleb läbi keraamiliste graanulite; sisaldab graanuleid, mis on seotud kuumu õhuvooluga ja kaetud polüestriga. <i>Low air loss bezel</i> – patsient on toetatud mitmele õhukambriale, palju eri kattematerjale, võib olla kinnitatud voodi külge. <i>Altering-pressure mattress/overlay</i>: madratsis on õhuga täidetud kambriid, mis täituvad ja tühjenevad sagedasti, et leevendada survet keha pinnal; võivad sisaldada survetundlikkuse sensorit.		
1. McInnes E, Cullum NA, Bell-Syer SEM, Dumville JC, Jammali-Biasi A. Support surfaces for pressure ulcer prevention. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, 2. Risk_Prev_PU_2005_2001 ~ 2011 http://mao.ca/sites/mao-ca/files/Risk_Assessment_and_Prevention_of_Pressure_Ulcers.pdf			

Madratsiliigid

Standardmadrats	Püsiva survejaotusega lihttehnoloogiline siledapinnaline vahtmadrats; madratsite võrdlusuuringutes kasutatav termin, millel puudub ühtne rahvusvaheline klassifikatsioon
Alternatiivne madrats	Püsiva survejaotusega lihttehnoloogiline täitematerjali või pinnastruktuuriga madrats (nt geel-, helme-, õhkmadrats)
Lamatiste teket ennetav madrats	Spetsiaalsete omadustega madrats, mille regulaarsel kasutamisel väheneb liikumiskiiranguga patsiendil lamatishaavandi tekkerisk
Lihttehnoloogiline madrats	Püsiva survejaotusega madrats/madratsikate, nt standardne, püsiva survejaotusega madrats ja alternatiivne staatiline madrats (nt geel-, helme-, õhkmadrats)
Kõrgtehnoloogiline madrats	<i>Õhkkihistatud (ingl air-fluidized)</i> - ja <i>low air loss</i> -voodi, muutuva survejaotusega madrats
Staatiline madrats	Mitteaktiivne, liikumatu, statsionaarne, püsiva survejaotusega madrats. Madratsi sisemuses survejaotus ei muutu (<i>constant low pressure, CLP</i>).
Dünaamiline madrats/seade	Püsiva või muutuva survejaotusega seadmed, mis sisaldavad õhuringluse mehhanisme
Kattemadrats	Lisatoetuspind, mis asetatakse madratsi peale, et vähendada surve jaotuvust patsiendi riskipiirkondade ja toetuspinna vahel